

EEN SCHIJNPROCES VOOR "MIJNHEER STINKSTOK"

VAKOVERSCHRIJDEND

DOELGROEP

Tweede en derde graad van het secundair onderwijs

TIJDSDUUR

3 tot 4 weken om te schrijven, te oefenen en het schijnproces uit te voeren

VOORBEREIDING

Materiaal: stoelen, tafels, computer en printer voor het schrijven en printen van de scripts, eenvoudige kostuums en rekwisieten.

Optioneel: microfoons en geluidsversterkers.

BESCHRIJVING WERKWIJZE

Tijdens deze activiteit zullen je leerlingen een schijnproces ten tonele brengen. De cast bestaat o.a. uit een aantal bijrollen zoals een rechter, getuigen, juryleden en een politieofficier die de getuigen de eed laat afnemen. De hoofdrollen zijn:

- De beschuldigde, Mijnheer Stinkstok, een tabaksicoon die ervan beschuldigd wordt de longen van mensen te vergifigen, mensen verslaafd te maken en longkanker te veroorzaken.
- De openbare aanklager (het openbaar ministerie), die de gevaren van het roken probeert te bewijzen.
- De advocaten van de verdediging, die stellen dat roken een persoonlijke keuze is.

Deze activiteit heeft twee voordelen: je leert meer over gerechtelijke processen en je onderzoekt de argumenten die in echte tabaksrechtzaken gebruikt worden door de openbare aanklager, de verdediging en de tabaksondernemingen. Daarenboven is het een nieuwe en originele manier om de aandacht te trekken en de steun te winnen van parlaments- of gemeenteraadsleden, het publiek en de pers.

Het succes van de activiteit hangt af van hoe goed de leerlingen van je groep hun argumenten of pleidooi voorbereiden (vooral degenen die de advocaten en de getuigen spelen). Het is ook belangrijk om verschillende keren te oefenen vóór de echte opvoering van het 'proces'. Vraag de leerkrachten 'Nederlands', 'plastische opvoeding' en 'maatschappelijke vorming' om te helpen met de kostuums, rekwisieten, toneelaanwijzingen, en het voorbereiden van de argumenten.

Hier vind je een voorbeeld van een door leerlingen uitgevoerd schijnproces:

OPENINGSARGUMENTEN

- De rechter roept het hof bij elkaar en kondigt de rechtszaak aan.
- De advocaat van de verdediging en de openbare aanklager houden hun openingspleidooi waarin ze de argumenten benadrukken die ze zullen gebruiken om de jury van de schuld of de onschuld van de beklaagde te overtuigen.

OPENBARE AANKLAGER

- De openbare aanklager roept haar eerste getuige, de directeur van de nationale gezondheidsdienst, naar de getuigenbank. De politieofficier neemt de getuige de eed af (en ook die van alle volgende getuigen). De openbare aanklager ondervraagt de getuige. De verdediging onderwerpt de getuige aan een kruisverhoor (en alle volgende getuigen van de openbare aanklager).
- De tweede getuige, een vertegenwoordiger van de kankerliga, wordt ondervraagd door een advocaat van de openbare aanklager. De openbare aanklager legt ook bewijsstuk A voor, een foto waarop een gezonde met een zieke long vergeleken wordt.
- De openbare aanklager roept haar derde getuige, een 50-jarige boekhouder met longemfyseem, op voor ondervraging.
- De vierde getuige die door de openbare aanklager ondervraagd wordt, is een huisvrouw met terminale longkanker.

VERDEDIGING

- De verdediging roept haar eerste getuige op, een woordvoerder van tabaksonderneming Philip Morris. De getuige wordt door de verdediging ondervraagd.
- De openbare aanklager neemt het kruisverhoor van deze getuige af (en van alle volgende getuigen van de verdediging) en legt bewijsstuk B voor, een krantenartikel waarin geschreven staat dat tabak inderdaad verslavend is.
- De verdediging ondervraagt haar tweede getuige, de gouverneur van een zuidelijk gelegen provincie, over het belang van tabak voor de economie in deze provincie.
- De derde getuige van de verdediging is een expert inzake de Belgische wet. De getuige wordt ondervraagd door de verdediging over het recht van de Belgen om te roken.
- De verdediging ondervraagt haar laatste getuige, Mijnheer Stinkstok, die zijn beroep omschrijft als "mensen helpen zich te ontspannen".

SLOTARGUMENTEN EN DE JURY

- De verdediging houdt haar slotpleidooi, waarin de voordelen van sigaretten voor individuele rokers en voor de economie samengevat worden.
- De openbare aanklager houdt haar slotpleidooi, waarin de argumenten samengevat worden betreffende het verslavend karakter van roken en de gevaarlijke gevolgen voor de gezondheid.
- De rechter vat de aanklacht tegen Mijnheer Stinkstok samen en vraagt de jury om een beslissing te nemen over het al dan niet schuldig bevinden van de beklagde.

VERDICT EN VEROORDELING

- Nadat de jury kort overlegd heeft, vraagt de rechter wat de beslissing van de jury is.
- De jury deelt het verdict mee: schuldig over de hele lijn!
- De jury spreekt als straf levenslange opsluiting uit, en het hof gaat uit elkaar.

BEGRAAF MIJNHEER STINKSTOK: SCHIJNBEGRAFENIS

Om een donker tintje toe te voegen, kan je een schijnbegrafenis voor mijnheer Stinkstok houden. Hier is veel ruimte voor creativiteit. Een jonge advocaat kan de rol van mijnheer Stinkstok spelen, verkleed als sigaret en liggend in een doodskist. Anderen kunnen de priesters spelen, die om beurt een rede over de gevaren van tabaksgebruik houden. De anderen kunnen de aanwezige gasten tijdens de begrafenis zijn, die ook sigarettenkostuums als die van mijnheer Stinkstok dragen of die mensen naspelen die aan ziektes leiden veroorzaakt door tabaksgebruik (vb. hoesten of hijgen om de eerste symptomen van longemfyseem na te bootsen).

BRONVERMELDING

www.kickbuttsday.org
www.tobaccofreekids.org
Film: The insider